

Структури в C/C++

Структура в мові C(C++) – це тип даних, який складається з визначеної кількості елементів, що називаються **членами структури** (інколи – **полями структури**). Члени структури можуть мати різні типи. Синтаксис визначення структури:

```
struct tag_name
{
    <тип_1> mem_1; //перший член структури
    <тип_2> mem_2; //другий член структури
    ...
    <тип_n> mem_n; //останній член структури
}; // крапка з комою обов'язкова
```

Визначення екземпляру структури:

```
struct tag_name id_example; // стиль C
tag_name id_example; // стиль C++
```

Доступ до членів структури – через крапкову нотацію.

Зауваження

1. При визначенні структури тег не є обов'язковим. Але тоді екземпляри структури, визначеної анонімно – без тегу, мають визначатись одразу після фігурної дужки, що закриває тіло структури.
2. При визначенні екземпляру структури в мові С вживання службового слова `struct` обов'язкове, а в С++ – може бути пропущене.
3. Обмежень на типи членів структури немає, крім одного – членом структури не може бути екземпляр даної структури, проте може бути вказівник на неї.
4. Структури можуть бути параметрами функцій та повертатись як результат функції.

Приклад.

```
/* Визначаємо полярні координати на
   площині */
struct polar
{
    float r;
    float phi;
}
/* Визначаємо точки a, b, c у полярній
   системі координат */
struct polar a, b, c;
/* Доступ до членів структури через
   крапкову нотацію: */
a.r    = 1;
a.phi = 0;
```

Допустимі операції зі структурами:

- доступ до членів структури;
- копіювання й присвоєння структур;
- взяття адреси структури.

Структури також можуть передаватись у функції в ролі параметрів і повертатись як результат функції.

Приклад (продовження)

```
struct polar
{
    float r, phi;
}
struct polar a, b, *p;
a.r    = 1;
a.phi  = 0;
b = a; // копіювання структури
p = &b; // взяття адреси структури
(*p).r = 5; // дужки обов'язкові, оскільки впливає порядок операцій
```

Для спрощення запису доступу до членів структури, що адресується вказівником, використовується спеціальна

операція, яка позначається $\rightarrow$ (знак $-$ і знак $>$). Отже, останній рядок можна записати таким чином:

```
p -> r = 0;
```

Зверніть увагу, ліворуч від $\rightarrow$ знаходиться вказівник на структуру, праворуч – член структури.

Переліки в C/C++

Перелік в мові C(C++) – це тип даних, який використовується для створення набору іменованих констант. Синтаксис визначення переліку:

```
enum <tag_name>
{
<const_1> [=<value_1>],
<const_2> [=<value_2>],
...
<const_n> [=<value_n>],
};
```

Приклад.

```
/* Використовуємо перелік для назв днів
тижня */
enum Days
{
    Mn = 1, Tu, Wn, Th, Fr, Sa, Su
};
int main()
{
    enum Days d;
    d = Th;
    cout << d; // виведеться значення 4
    system ("PAUSE");
    return 0;
}
```

Об'єднання в C/C++

Об'єднання в мові C(C++) – це тип даних, який складається з визначеної кількості елементів, що називаються **членами об'єднання** (інколи – **полями об'єднання**). В пам'яті знаходиться завжди один і тільки один член об'єднання. Тобто об'єднання – це структура із нульовим зміщенням кожного поля відносно її початку. Синтаксис об'єднання :

```
union tag_name
{
    <тип_1> mem_1; //перший член об'єднання
    <тип_2> mem_2; //другий член об'єднання
    ...
    <тип_n> mem_n; //останній член об'єднання
}; // крапка з комою обов'язкова
```

Визначення екземпляру об'єднання :

```
union tag_name id_example; // стиль C
tag_name id_example; // стиль C++
```

Доступ до членів об'єднання – через крапкову нотацію або операцію $\rightarrow$, так само як і для структури.

Зауваження

1. Всі зауваження, які були зроблені щодо структур, справедливі і для об'єднань.
2. Об'єднання часто використовуються для неявного приведення типів – наприклад, можна записати одним членом об'єднання дійсне значення, а прочитати з іншого – ціле. Проте такі дії можуть привести до неочікуваних побічних ефектів.

Приклад.

```
/* Використовуємо об'єднання для приведення типів -  
результат сумнівний */  
union casting  
{  
    int i;  
    float f;  
    unsigned u;  
};  
int main()  
{  
    union casting cast = {-1}; /* ініціалізувати  
можна лише перший член об'єднання */  
    cout << "\nfloat member: " << cast.f << endl;  
    cout << "\nint member: " << cast.i << endl;  
    cout << "\nunsigned member: " << hex << cast.u  
        << endl;  
    system ("PAUSE");  
return 0;  
}
```

Бітові поля в C/C++

Бітові поля в мові C(C++) – це структура, яка складається з визначеної кількості окремих бітів. Для кожного члена такої структури вказується його довжина в бітах. Синтаксис :

```
struct bit_field
{
<тип_1> mem_1 : n1; // n1 - довжина в бітах
<тип_2> mem_2 : n2; // n2 - довжина в бітах
    ...
<тип_n> mem_n : nn; // nn - довжина в бітах
};
```